

نظر سنجی از اساتید دانشگاه در مورد

شهردار آینده اصفهان

(خلاصه مدیریتی)

۱۳۹۶/۵/۱۱

الف. ضرورت و روش‌شناسی:

۱. **ضرورت:** تقریباً در اوایل خردادماه بود که روزنامه دنیای اقتصاد، یک نظرسنجی از متخصصان در مورد شهردار آینده تهران را منتشر کرد. این نظرسنجی جرقه‌ای شد تا مرکز پژوهش‌های شورای شهر اصفهان ایده مشابهی را البته با اعمال برخی اصلاحات در اصفهان دنبال نماید. نظرسنجی مذکور در اصفهان به دلایل زیر ضرورت می‌یافت:

- درخواست برخی اعضای شورای جدید از مرکز برای استخراج معیارهای انتخاب شهردار
- لزوم بهره‌گیری از نظرات خواص علمی شهر در مورد شهردار آینده

۲. **چرا استادان دانشگاه:** برای نظرسنجی در مورد شهردار آینده اصفهان گروه‌های مختلفی همچون هنرمندان، ورزشکاران، صنوف مختلف، مدیران، دانشجویان و ... می‌توانستند مورد پرسش قرار بگیرند اما ماهیت مرکز پژوهش‌های شورا همانطور که از نام آن برمی‌آید قرابت بیشتری با اساتید محترم دانشگاه دارد و از این رو تصمیم گرفته شد در اولین گام از این بزرگواران که خواص علمی شهر اصفهان هستند درباره شهردار آینده اصفهان پرسش شود.

۳. **اساتید منتخب:** جهت انتخاب استادان برگزیده به عنوان خواص علمی برای نظرسنجی درباره شایستگی‌های شهردار آینده اصفهان، تلاش شد غربال‌هایی مد نظر قرار گیرند که کمترین «سوگیری» از سوی طراحان نظرسنجی در نتایج نهایی وارد شود. این غربال‌ها در دو مرحله صورت‌بندی شدند:

الف. انتخاب دانشگاه‌ها

ب. انتخاب استادان

در مورد غربال اول، دو ملاک برای برگزیدن دانشگاه‌ها مد نظر قرار گرفت:

- برجسته بودن و سطح بالای علمی دانشگاه در سطح شهر اصفهان
- وجود ارتباط تخصصی میان رشته‌های موجود در دانشگاه‌ها و نظام مدیریت شهری؛ تا در حد امکان استادان منتخب از این دانشگاه‌ها دارای شناخت کافی از موضوع مدیریت شهری باشند.

به عنوان مثال دانشگاه علوم پزشکی اصفهان معیار اول را دارا بود، اما به دلیل نداشتن معیار دوم به صورت کامل، در میان دانشگاه‌های منتخب جایی نیافت. در نتیجه اولین غربال منجر به انتخاب سه دانشگاه به عنوان پاسخگویان نظرسنجی گردید:

- دانشگاه اصفهان،
- دانشگاه صنعتی اصفهان
- دانشگاه هنر اصفهان

با توجه به گستردگی و وجود رشته‌های تحصیلی مرتبط با نظام مدیریت شهری در این سه دانشگاه، مقرر شد اعضای هیئت علمی این سه دانشگاه به عنوان پاسخگو در این نظرسنجی مشارکت یابند.

در غربال دوم، ملاک‌های متعددی برای انتخاب اساتید از میان دانشگاه‌های منتخب مد نظر قرار گرفتند و هر یک به دلیلی رد شدند. برای مثال اگر برای انتخاب استادان تلاش می‌شد «بهترین استاد هر دانشکده» برگزیده شود، این مسئله مستلزم بررسی استادان بر اساس معیارهای مختلف بود و به هر حال امکان اعمال نظر شخصی از سوی طراحان نظرسنجی وجود می‌داشت. به همین دلیل ملاک‌های ذهنی حذف شدند و مقرر شد ملاکی عینی برای انتخاب استادان لحاظ شود. ضمن این که برخی مشکلات اجرایی همچون کمبود زمان، منابع و پراکندگی استادان شرایط انتخاب را دشوارتر نیز می‌نمود.

در نهایت و پس از مباحثات فراوان، تصمیم بر آن شد که رؤسای دانشکده‌های سه دانشگاه منتخب به عنوان پاسخگویان نظرسنجی انتخاب شوند. حسن این انتخاب در این بود که اولاً هیچ نظر شخصی در آن وارد نمی‌شد و از هر دانشکده نیز تنها یک نفر مورد سؤال قرار می‌گرفت. همچنین از آنجا که رؤسای دانشکده‌ها توسط استادان همان دانشکده انتخاب می‌شوند، می‌توان با تقریب، نظرات آنان را میانگین نماینده نظرات استادان دانشکده در نظر گرفت. همچنین پیش از این مرکز پژوهش‌ها در جریان انجام «پروژه تارا»، از نظرات رؤسای دانشگاه‌ها بهره گرفته بود و ضمن اطمینان از ارائه نظرات کارشناسی توسط آنان، دسترسی مناسب‌تری نیز به آنان داشت.

افزون بر تمامی رؤسای دانشکده‌های سه دانشگاه منتخب، دو گروه از استادان نیز برای افزایش غنای نظرسنجی به جمع پاسخگویان نظرسنجی افزوده شدند:

- استادان گروه شهرسازی دانشگاه هنر اصفهان: از آنجا که اساتید گروه شهرسازی دانشگاه هنر اصفهان، متخصصین یکی از اصلی‌ترین روندهای تصمیم‌گیری در شهر - یعنی برنامه‌ریزی - هستند و نیز مباحث مختلفی همچون اقتصاد شهری، حمل‌ونقل، محیط زیست، جامعه‌شناسی شهری، طراحی شهری، زیرساخت‌های شهری، و ... در این گروه تدریس می‌شود، از نظرات تمامی آنان در این نظرسنجی بهره گرفته شد.
- گروه گلچین: برای این که ابعاد تخصصی مدیریت شهری تا حد مطلوبی در پاسخگویان پوشش داده شود، یک گروه گلچین نیز از اساتید دانشگاه‌های مختلف انتخاب شدند. اعضای این گروه

تخصص‌های مرتبط با نظام مدیریت شهری و یا سابقه کار با/در شورای شهر، شهرداری اصفهان و برنامه‌های توسعه را داشته‌اند. همچنین با توجه به این که در ۴ گروه قبلی از دانشگاه علوم پزشکی، دانشگاه آزاد اصفهان، حوزه علمیه، و نیز بانوان ارجمند عضوی حضور نداشت، سعی گردید این نقیصه تا حدودی در انتخاب اعضای گروه گلچین جبران گردد.

در پایان، بر اساس غربال‌ها و معیارهایی که گفته شد ۶۰ استاد به عنوان پاسخگویان نظرسنجی مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی شهر برگزیده شدند.

۴. پرسش اول: در پرسش اول از استادان درخواست شد که نظرات خود را در مورد قابلیت‌ها و شایستگی‌هایی که شهردار آینده اصفهان باید از آن برخوردار باشد بیان کنند. سپس شایستگی‌های بیان شده پس از انجام فرایند کدگذاری و بر اساس مدل «دانش/مهارت/دیدگاه/ویژگی»، در چهار دسته گروه‌بندی شدند. همچنین میزان تکرار هر یک از کدها نیز مشخص شده و کدها یا همان شایستگی‌ها بر اساس آن اولویت‌بندی شدند. لازم به ذکر است امتیاز هر کد در قیاس با امتیاز کلیه کدها معنی می‌باید و نه فقط کدهای هم‌گروه آن.

۵. پرسش دوم: در پرسش دوم، از اساتید خواسته شد از کسانی که می‌شناسند سه نفر را به عنوان شهردار اصفهان پیشنهاد کنند. در واقع این پرسش بدون این که فهرستی را در اختیار اساتید قرار دهد به صورت باز مطرح گردید و در نتیجه نزدیک به ۲۱ نفر به عنوان گزینه‌های پیشنهادی توسط استادان معرفی شدند. لازم به توضیح است در این پرسش و پرسش سوم طبعاً از اساتید انتظار می‌رفت بر اساس شایستگی‌هایی که خودشان مطرح کرده‌اند دست به انتخاب شهردار بزنند که قاعدتاً اساتید به طور ذهنی این کار را انجام دادند. در واقع طراحان نظرسنجی هم انتخاب معیارها و هم انتخاب گزینه‌ها بر اساس معیارها را به پاسخگویان واگذار نمودند و اینچنین نبوده است که فرایند امتیازدهی به گزینه‌ها بر اساس معیارها توسط طراحان صورت گیرد؛ زیرا این کار حجم سوگیری و اعمال نظر شخصی نظرسنجی را بالا می‌برد و کیفیت نتایج آن را شدیداً مخدوش می‌نمود.

۶. پرسش سوم: در پرسش سوم، بر اساس بررسی رسانه‌ها و اخبار مرتبط با گزینه‌های شهرداری، یک فهرست ۱۳ نفره به دست آمد و از استادان خواسته شد از میان افراد این فهرست سه نفر را به ترتیب اولویت به عنوان گزینه‌های شهرداری معرفی کنند. از آنجا که فهرست مذکور طولانی بوده و نظرسنجی هم به طور تلفنی برگزار می‌شد، امکان داشت اسامی نفرات که اول یا آخر فهرست هستند شانس بیشتری برای انتخاب شدن داشته باشند، از این رو در خواندن لیست هر بار اسم یکی از گزینه‌ها به عنوان نقطه شروع انتخاب می‌شد. سپس بر اساس میزان تکرار اسامی افراد به آن‌ها امتیازدهی شد و افراد از ۱ تا ۱۳ رتبه‌بندی شدند. لازم به

ذکر است نام چهار نفر از افراد مطرح شده در لیست ۱۳ نفره (گزینه‌های شهرداری بر اساس رسانه‌ها و محافل رسمی و غیر رسمی)، جزء ۲۱ نفری که توسط اساتید در پرسش دوم مطرح شدند قرار نگرفت.

لازم به ذکر است مشارکت ۶۰ استاد دانشگاه در نظرسنجی منتشر شده، لزوماً در پاسخ به هر سه سؤال نظرسنجی نبوده است. سؤالی که تقریباً تمامی استادان بدان پاسخ داده‌اند، سؤال مربوط به ویژگی‌های شهردار بوده است، اما برخی از اساتید بنا بر دلایل مختلف پاسخی به سؤالات ۲ و ۳ نداده‌اند.

در پایان متذکر می‌گردد مرکز پژوهش‌ها از هر تلاشی برای مشارکت دادن گروه‌های مرجع بیشتر در نظرسنجی‌های مرتبط با مدیریت شهری استقبال می‌کند، زیرا این اعتقاد در مرکز وجود دارد که مشارکت هرچه بیش‌تر ذی‌نفعان مختلف در تصمیم‌گیری‌های شهری منجر به افزایش شفافیت و کیفیت تصمیمات می‌شود. در این مورد تأکید اصلی مرکز پژوهش‌ها بر "فرایند" افزایش مشارکت ذی‌نفعان است و "نتیجه" این مشارکت در مرتبه دوم اهمیت قرار دارد.

ب. نتایج:

پرسش اول: فهرست کامل معیارهای مطرح شده توسط اساتید

دانش	مهارت/توانایی	نگرش/ارزش	صفت/رفتار
شناخت علمی از موضوعات شهری	۳۳	۲۱	۷
شناخت شهر اصفهان	۱۴	۲۱	۷
به روز بودن	۵	۱۵	۶
تسلط به زبان بین المللی	۴	۱۴	۵
	۱۴	۸	۴
	۵	۷	۴
	۴	۵	۴
	۴	۴	۴
	۴	۴	۴
	۲	۴	۴
		۴	۳
		۴	۳
		۴	۳
		۴	۳
		۴	۳
		۳	۲
		۲	۱
		۱	

پرسش دوم: گزینه‌های مطرح شده پاسخ به پرسش دوم به ترتیب حروف الفبا:

شماره	نام	نام خانوادگی
۱.	سیدمهدی	ابطحی
۲.	علی	اعتصام‌پور
۳.	نعمت‌الله	اکبری
۴.	مهدی	جمالی‌نژاد
۵.	محمدعلی	جوادی
۶.	سید محمود	حسینی
۷.	امیر	رحیمی
۸.	مرتضی	سقائیان‌نژاد
۹.	جواد	شعرباف
۱۰.	علیرضا	صلواتی
۱۱.	سید جمال‌الدین	صمصام‌شریعت
۱۲.	حمیدرضا	عظیمیان
۱۳.	حجت‌الله	غلامی
۱۴.	غلامحسین	کرباسچی
۱۵.	محمود	محمدی
۱۶.	کوروش	محمدی
۱۷.	فرهنگ	مظفر
۱۸.	فتح‌الله	معین
۱۹.	رضا	نصر اصفهانی
۲۰.	علیرضا	نصر اصفهانی
۲۱.	قدرت‌الله	نوروزی

پرسش سوم: انتخاب استادان دانشگاه از میان گزینه‌های مطرح در رسانه‌ها و اخبار مرتبط برای تصدی سمت شهردار اصفهان

• رتبه‌بندی کل گزینه‌ها

رتبه	نام	نام خانوادگی	آخرین سمت سازمانی مرتبط با شهر/استان اصفهان	امتیاز
۱	نعمت الله	اکبری	رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان اصفهان	۱۱۷
۲	مهدی	جمالی‌نژاد	شهردار اصفهان	۱۰۴
۳	سیدمهدی	ابطحی	معاون پژوهشی دانشگاه صنعتی اصفهان	۷۳
۴	محمدعلی	جوادی	شهردار اسبق اصفهان	۴۹
۵	سید محمود	حسینی	استاندار اسبق اصفهان	۴۶
۶	حجت‌الله	غلامی	مدیرکل راه و شهرسازی استان اصفهان	۲۲
۷	حمیدرضا	عظیمیان	شهردار اسبق اصفهان	۲۰
۸	قدرت‌الله	نوروزی	فرماندار اسبق اصفهان	۱۲
۹	مرتضی	تهرانی	معاون سیاسی اسبق استانداری اصفهان	۸
۱۰	مرتضی	مبلغ	*معاون سیاسی اسبق وزارت کشور	۷
۱۱	جواد	شعرباف	مدیرعامل سازمان قطار شهری اصفهان	۶
۱۲	احمد	محمدی	معاون اسبق خدمات شهری شهرداری اصفهان	۳
۱۳	مهدی	فاتحی	شهردار بهارستان	۱

* سمتی در ارتباط با اصفهان نداشته است.

- سه نفری که بیشترین دفعات به عنوان اولویت اول انتخاب شدند:

رتبه	نام خانوادگی	دفعات
۱	اکبری	۱۸
۲	جمالی نژاد	۱۵
۳	ابطحی	۱۰

- سه نفری که بیشترین دفعات به عنوان اولویت دوم انتخاب شدند:

رتبه	نام خانوادگی	دفعات
۱	جوادی	۱۴
۲	حسینی	۱۱
۳	اکبری	۸

- سه نفری که بیشترین دفعات به عنوان اولویت سوم انتخاب شدند:

رتبه	نام خانوادگی	دفعات
۱	جمالی نژاد	۸
۲	عظیمیان	۶
۳	ابطحی	۵